

Ijala velika množica ljudstva pod vodstvom domačega g. župnika in g. župnika iz Spodnje Sv. Kungote Vinko Kranerja, kojemu je bil pokojni rodni stric. Domači pevci so mu zapeli doma in ob grobu primerne žalostinke. Domači g. župnik se je ob odprtju grobu poslovil s prisrčnimi besedami od tega izredno značajnega moža. — Pred dobrim mesecem je tudi zapustil to solzno dolino njegov dober sosed Janez Lorber, kmet v Jurjevskem dolu. — Niso se še prav zgubili tužni glasovi naših zvonov preteklo nedeljo, zopet je neusmiljena smrt iztegnila svojo koščeno roko ter rešila dolge bolezni dne 14. maja 90letno Alojzijo Holz iz Varde, ki je potrpežljivo čakala na svojo rešiteljico v boljše bodočnost onkraj groba. Naše poročilo bi ne bilo popolno, če bi se ne spomnili tudi dne 24. aprila umrlega našega dosedanega župana tukajšnje velike občine Janeza Rotmana, kmeta iz Spodnjega Gasteraja. V najboljših letih ga je zgrabila neozdravljiva bolezen, ki ga je spravila v veliko prerani grob. V vse te hiše je zahajal »Slovenski gospodar«. Rajni Jurij Kraner je bil njegov naročnik, odkar »Slovenski gospodar« izhaja. Vsem umrlim želimo večni mir, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Neizprosna božja poslanka smrt čje s svojo ostro koso posekala mladega dečka, učenca 6. razreda osnovne šole Martina Stabuc ter povedla njegovo dušo pred sodni stol božji. Pokojni se je za pot v večnost okrepil s sv. zakramenti, zato upamo, da uživa v družbi Marije, katero je rad častil, kot član Marijinega vrta nebeško veselje. Dne 12. maja se je vršil njegov pogreb ob mnogoštevilni udeležbi. K zadnjemu počitku so ga spremljali njegovi sošolci, ki so mu na pokopališču zapeli poslednje slovo. Poslovilne besede sta govorila g. župnik in neki součenec. Gospod, daj mu v rajni veselje božje! Njegovim domačim naše iskreno sožalje!

Medvece pri Majšperku. V četrtek dne 16. t. m. je zvonček vaške kapelice naznanil vaščanom, da je zatisnila svoje trudne oči pos. voj. vdova Ana Mlaker iz Medvec. Rajna je bila dobra krščanska žena, varčna in skrbna mati svoji družini, ter bila dolgo let naročnica našega lista. Njeno življenje ni bilo posuto s

cvetjem, vztrajala je do konca, ne da bi klonila pod težavami in neprilikami današnjih dni. Kruta smrt jo je po desetdnevni bolezni pobrala. Njenega pogreba dne 18. maja se je udeležilo prav mnoge ljudi. Rajna naj v m'ru počiva! Žalujočim sinom: Tinetu, Jožeku, Tončku in ostalim žalujočim sorodnikom naš: iskreno sožalje!

Poljčane. Nagle smrti je umrl dobro znani g. Smeš. Pri mizi je kavo pil; naenkrat zavpije: Jezus, Marija! V hipu je bil mrtev. G. Smeš je bil mož, ki so ga vsi spoštovali. Mir njegovi duši, domačim naše sožalje!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Smrtna koca se letos kaj pogosto oglašja, saj imamo doslej mrtičev že skoraj toliko kot vse lansko leto. Pobira predvsem ženske. V postnem času so umrle zaporedoma same starejše žene: Fludernik Marija, Gruđnik Marija, Dobrovnik Jera in Osovnik Marija. V soboto dne 11. maja pa mlada žena Komar Frančiška. Naj jim sveti večna luč!

Polzela. Vprav na Marijin dan, v soboto 11. maja, je za vedno zaspala v Gospodu v 34. letu svoje starosti Marija Ožir, mlada gospodinja globokoverne Štoberjeve hiše v Podvinu. Kot dekle je bila vrla članica Marijine družbe in sedaj kot žena zvesta ljubeča družica svojemu možu. Zapušča dve mali ljubki hčerki. Težko bolezen, ki jo je priklenila za skoro pol leta na bolniško postelj, je prenašala z veliko potrpežljivostjo in udanostjo v božjo previdnost. K pogrebu se je zbralo nepričakovano mnogo ljudi. Vsem so se blestela v očeh solze, zlasti ob pogledu na malo dveletno hčerkico, ki je neotolažljivo jokala, zroč na krsto in mnogo prerani grob svoje ljube mam'ce, ki je sedaj ni več. Da, ni je, toda duh njen živi, živi tam pri Mariji sredi rajskega majniškega cvetja, kjer bo obhajala na praznik Marijine pomočnice prvič svoj najlepši godovni dan. Preostalim žalujočim naše prisrčno sožalje!

Št. Janž pri Velenju. Dne 15. majnika smo ob velikem udeležbi pokopali velikega trpina Jovan Markota, po domače Jurija v Černovi. Bil je 42 let vzgleden tretjerednik; zato mu je tudi 48 tretjerednikov in tretjerednic izkazalo svoje spoštovanje in zadnjo ljubav ter ga s prižganimi svečami spremlilo na kraj počitka.

Bil je dvakrat poročen in zapušča poleg žalujoče žene pet nedoraslih otrok. Naj jih tolažijo Bog in dobri ljudje, pokojnemu Markotu pa naj sveti večna luč!

Sv. Florjan pri Rogatcu. Dne 24. aprila je zatisnila v smrt svoje oči Katarina Kitak v starosti 72 let. Bila je vzorna krščanska žena, pobožna, najboljša podpora svojemu možu Francu. Da je bila pridna kot mravlja, priča dejstvo, da sta si s svojim možem v skupnem 51letnem zakonskem življenju prihranila od dela svojih rok toliko, da sta si kupila že pred več leti lepo posestvo, katero sta sedaj izročila vnukinji. Zapušča žalujočega moža, hčerko in vnukinjo in več vnukov. Počivaj v miru, od dela utrujena!

Sv. Rupert nad Laškim. Hudo je človeku pri srcu, ko mora gledati, kako ledena stana zabori nežno pomladansko cvetje; a še bolj zadene človeka, ko nemila smrt uniči življenje mlade žene in matere. Ta žena je bila Frančiška Pirc na Krajevcih pri Sv. Rupertu. Dne 7. maja smo v velikem spremstvu šli za krsto mlade, pa že večletne mučenice. Dobri dve leti je hirala, iskala povsod pomoči, a je ni mogla najti. Kot prava krščanska mati je trpela voljno in udano, Bogu izročila svoja dva nedolžna otročiča in žalujočega moža. Marijina družba žen je rajno kot družbenko v častnem spremstvu počastila na njeni zadnji zemeljski poti. Vrla žena in mati, počivaj v miru!

Sromlje pri Brezicah. Dne 5. maja je za vedno zaspala po dolgem bolehanju in hudem trpljenju vdova Ana Bole, rojena Molan, iz Silovca. Živela je s svojo rodbino v Trstu več let; zapušča edinega sina, ki živi še tam. Pokojna se je vrnila pred pol letom v svoj rajski kraj z namenom, da si zboljša svoje zdravje. Nastanila se je pri svoji sestrični Črnož Urški, ki ji je neumorno stregla ter ji žrtvovala svoje moči, da ji olajša trpljenje. Pokojna je bila velika dobrotnica cerkve; kot žena močne vere je skozi pet m. cev voljno prenašala Bogu vdano svojo mučno bolezen in trpljenje. Bila je večkrat previdena s tolažili sv. vete Bod: ji Bog mil sodnik in dober plačnik!

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Angleška stanovanja so se ponašala že koncem 12. stoletja s steklenimi okni.

Draga rešitev prstana iz dna jezera.

V Lenaksi, malem mestecu v severno-ameriški državi Kansas, je imel neki bogataš smolo, da je zgubil pri kopenju v jezeru zelo dragocen prstan. Da bi prstan zopet našel, je pustil odstraniti iz jezera s pomočjo sesalk 1 milijon litrov vode in na ta način jez opet našel na dnu zgubljeno dragocenost.

Krajevna orientacija mačke.

V mestu Perth v zapadni Avstraliji je podarila družina drugi, ki je stanovala 200 km proč od mesta, mačko.

bil lukal kak trs iznad zemlje. Vleči mastne dnevnice in dražiti miroljubnega kmeta, to vendar ni težaven poklic!

Pri spregledu, da gre razkuževalcem za denar in za nepotrebno in peklenko zlobno uničevanje vinskega pridelka, je zavrela kmetom kri ... segli so po samoobrambi. Grozili so očito ušivcem, jih zmerjali, razganjali in končno je došlo do dveh smrtnih žrtev, predno so uvideli na višjih mestih: če se kmet buni napram razkuževalcem, samo brani svoje lastninske pravice!

Vest o ustrelitvi dveh na Sromljah ter o odgonu nedolžnih v verigah v Celje je razburkala celo Slovenijo. Radi obče nevolje ter skrajne napetosti je popustila oblast, da, čisto ponehala z izgovorom, da ji je pomirjenje naroda prva skrb. Nemcem in nemškutarjem ni bilo za ljubi mir, ampak iz strahu so odjenjali in so prepustili času, da je ta zaustavil kri iz ljudskih ran!

Vinko Lapuh in Martin Petan sta padla v borbi za ljudske pravice. Zagrebli so ju iz bojazni pred kmečko osveto liki najnevarnejša razbojnika na skrivnem. Kmečki narod, za ka'erega boljšobit sta

dala življenje, ni pozabil na narodna junaka. Ni jima postavil daleč vidnega spomenika, dasi sta ga zaslužila. Več nego kamen in v nježa vklesane zlate črke sta vredna narodna pesem in pripovedka.

Narod, zbran pri delu po novih vinogradnih nasadih in pri litru amerikanca prepeva žalostne in ve sele o Lapuhu, ki je kazal neustrašno skozi leta na braniku ljudskih pravic pest tlačiteljem Nemcem in nemškutarjem. Matere, babice in tete pripovedujejo še danes mladim, kako je končal boj na rastoje stare trte s prelitjem krvi dveh ljudskih borcev.

Ne papir in ne kamen ne znata tako prisrčno, trajno in hvaležno ohraniti skozi stoletja spomina na res prave ljudske junake in prvobojevnike kmečkih pravic, kakor narodna pesem in ljudska pravljica!

Vinko Lapuh in Martin Petan sta zaslužila, da sta postala deležna ljudskega počestčenja in radi tega bo ostal spomin na nju med vinogradniki po spodnjih krajih svež in živ!

Ob času naše povesti še ni imel kmet naročnega časopisa. V dobi propadanja stare trte po spod-

Plešivec. Mladina je naznanila majniške izlete. Naj se le navriska in napoje, saj v starosti se menda ne bo nobenemu več ljubilo ne vriskati ne peti, če bodo časi polni krize še dolgo trajali. Denarna kriza, ki nas vse hudo šiba, tudi dopisniku »Slovenskega gospodarja« hudo nagaja. Skoro ne bo imel več za papir in znamke. Zato se bolj poredkoma oglasa. Ozimne setve so dobro prezimile, žetev se ne pričakuje boljša, kakor je bilo lansko leto, če ne bo kakšnih vremenskih nezdod. Lansko leto smo imeli dobro sadno letino. Letos smo upali, da bo še boljša, toda pozeba, ki je bila v noči od 1. do 2. maja, je povzročila ogromno škodo v sadonosnikih in v vinogradih. Zato bo letos slaba letina. Tudi čebelarstvo leto se kaže prav slabo; če se vreme v mesecu juniju ne bo zboljšalo, bo še slabša letina za čebele, kakor je bila lansko leto. Sv. Ambrož, patron čebelarjev, izprosi nam lepo vreme, vsaj ob glavni krajevni čebelni paši!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Kmalu bo prišel dan veselja za častilce Marije Bistriške, da bodo zopet lahko poromali k njej, ki je Matij vedne pomoči. Romarska procesija se vrši po običajnem redu. Od Sv. Duha odidemo dne 4. junija ob 12. uri popoldne, vrnemo se pa dne 8. junija ob petih popoldne. Toliko v vednost tistim, ki pridejo k nam iz sosednih župnij. Želeti je, da se te romarske procesije mnogoštevitno udeležite! Častilci Marijini, na svidenje!

Stročja vas. V začetku tega meseca, ko bi moral biti že toplejši čas, nas je obiskala par dni zaporedoma precej močna slana, katera šele sedaj kaže občutno škodo, ki jo je povzročila. Zito ima dozorelo klasje, kakor ob žetvi, a je skoraj popolnoma prazno, istotako so poškodovani tudi vinogradi, dočim se na sadnem drevju toliko ne pozna. Preteklo nedeljo je bila v Ljutomeru tombola, ki ni bila brez posledic, katere sta občutila Franc Sovič in njegova žena, viničarja v Nunski grabi. Usodnega dne sta se peljala na tombolo. Kolesu se je odlomila prednja vilica. Pri padcu

Nalezljiv katar v nožnici

in kužno oteletenje krav kvarijo dobavo mleka. Kot preprečno sredstvo Bissulin! Dobi se samo na odredbo živnozdravnika. Najmanjši tovarniški zavitek 25 vezit. Trajno držijo, brez duha, nerazdražljiv. Izdelovatelj: H. Trommsdorff, Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

sta bila obadva poškodovana. Prvo pomoč jima je nudil zdravnik g. dr. Haring iz Ljutomeru.

Veržej. Praznik Marije Pomočnice v Marijanišču. Dne 25. maja ob 7. uri zvečer govor na dvorišču. Po govoru rimska procesija z lučkami. Po procesiji slovesen blagoslov z Najsvetejšim v kapelici. Popoldne in zvečer prilika za sv. spovei. Ob 9. uri zvečer bo na prostem lepa verska igra »Slehernek«. Vstopnina 3, 2 in 1 Din. Na praznik dne 26. maja, zjutraj ob 5. uri v kapeli sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Po sv. maši govor. Nato sledijo druge sv. maše. Ob pol 10. uri na prostem govor in pontifikalna sv. maša, katero bo daroval mil. g. prošt iz Ptuja. Med mašo poje zavodov deški zbor. Popoldne ob 2. uri na prostem govor, nato procesija s kipom Marije Pomočnice. Po procesiji darovanje in slovesen blagoslov. Po blagoslovitvi priredi zavodova godba koncert na dvorišču. Vsi častilci Marije Pomočnice vabljeni, posebno še Marijine družbe z zastavami in beloblečeni otroci.

Poljčane. Marijin vrtec je dobil nov prapor. Lepa je bila slavnost; g. pater Gabriel iz Maribora je blagoslovil več prenovljenih križev in novo zastavo. Izpregovoril je ob tej priliki ganljive besede. Lepo je bilo videti šolsko mladino, ko je opazovala dva otroka, naslikana na zastavi, kako dajata cvetke Mariji, in napis z zlatimi črkami: Tvoj otrok sem. Bog plačaj vsem darovalcem in g. katehetu, ki se mnogo trudi za mladino.

Sv. Florjan pri Rogatcu. Zanjč smo poročali, da se je pri nas ustanovil odbor KA iz vrst najuglednejših mož, fantov, žen in deklet, ki hoče dejansko izvrševati krščanska

dela v zasebnem in javnem življenju. Prvo nedeljo v aprilu in prvo nedeljo v maju je pristopil celokupen odbor k mizi Gospodovi. Dal je vsem dober zgled, ki je vreden, da ga veš posnemamo. — Rajskega veselja smo se navžili za velikonočne praznike. Cerkveni pevski zbor je spet pokazal, kaj zmore pod sedanjim pevovodjem. Hvala za trud, le tako naprej! Če bota odbor KA in cerkveni pevski zbor tako delovala, je upati, da se bratovščina jeruzalemskega osla čimprej razbije. — Mrz nam v noči na 2. majnik ni prizanesel, napravil je mnogo škode. Nekaj se še obrastuje. Največje upanje pa je šlo, ker so naši vinogradi močno prizadeti. — Poročili se je dne 13. maja t. l. mladenič Francišek Karl z mladenko Ano Gorjanc iz domače župnije. Obilo božjega blagoslova!

Sv. Francišek v Savinjski dolini. Na velikonočno nedeljo je pred slovesnim vstajenjem gospod župnik blagoslovil novo cerkveno bandero, za katero so darovali prispevke prebivalci okoliških vasi: Juvanje, Podtez in Savina ter še nekateri drugi. Vsem, ki so kaj darovali v ta namen bodisi v lesu, denarju ali z delom pri sekanju in spravljanju lesa, najlepša hvala! Posebno zahvalo smo dolžni izreči g. županu Francu Kolenču, po domače Jermanu, ki je največ daroval! Bandero sta izgotovila g. Fludernik Franc, krojač v Ljubnem, in njegov sin Maks, slikar, za ceno 4800 Din. — Zakonsko zvezo sta sklenila dne 12. maja: Štiglic Lojze, krojač in bivši cerkovnik, ter Kozlovič Tončka, uslužbenka pri g. gozdarju Majcenoviču. Nevesta je z veliko vne- mo prepevala na cerkvenem koru, bila je izvrstna solistinja in sodelovala pri raznih prireditvah. Zelimo jima obilo božjega blagoslova! — V vojaško službo je odšlo dne 15. maja precej naših fantov. Lepo so se poslovili od doma, saj so imeli torek dne 14. maja sveto mašo v ta namen in skupno pristopili k mizi Gospodovi. Naj so vsi srečno vrnejo, zdravi na duši in telesu, na svoje domove, kakor jim je to v lepem nagovoru želel g. župnik!

Polzela. Neka »veriga« se zopet širi po bližnji občini, prej »veriga lurske Marije«, sedaj »sv. Antona«. Pa bolj trdno, kakor v druge verske resnice nekateri verujejo v to. Bojijo se strašne nesreče, ki jih utegne zadeti, pa

njih krajih časopisi niti tolikanj potrebni niso bili. Skozi leta je podil en važen dogodek drugega. Ljudje so imeli neprestano dovolj sveže snovi za pogovore. Prihajačem ni bilo treba prijati za nobeno težavnejše delo, imeli so najlažji ter tedaj hvaležni posel raznašanja novic. In tedanje novosti niso bile kake ženske čenčarije, ne — dogodki, ki so posegali globoko v kmečko življenje!

Še pri najbolj svežem spominu na smrt Lapuha in Petana je že buknila iz Zagorja vest, da bo ta in ta dan v Zagrebu obračun z glavnimi krivci razsežne stenjevške tolovajske tolpe. Zopet dogodek, kateri je res zanimal vse obsotlske kraje.

Omenili smo že na kratko, da je bila Katičeva Veronika in žena glavarja razkrinkanih tolovajev le kratko v preiskavi. Izpustili so jo, saj ni padla na njo niti senca krivde.

O njenem možu so ostale vse poizvedbe brezuspešne. Ni čudno. Še danes ni prav nič težaven pobeg pred roko pravice koj za Zagrebom. Kam se je skrtil, kam pobegnil ali se je morda celo prepeljal preko morja v Ameriko, niso mogli dognati.

Pasariču niso mogli do živega, pač pa njegovemu

obsežnemu imanju. Dokazali so mu vodilno krivdo pri več roparskih umorih. Sicer ni ubijal lastnoročno, ampak je zasnoval napade in naročil ubijanja. Kmalu so zvedeli za najbližje sorodstvo umorjenih ter oškodovanih. Pasaričevo posest in imetek je oblast zaplenila, prodala na javni dražbi in razdelila znatni izkupiček med one, kateri so dokazali, da so trpeli škodo od stenjevških roparjev.

Veronika ni bila na sopesest in bi tudi sicer ne bila branila imetka, katerega se je držala kri.

Bolj nego Veroniko je zmajal preiskovalni zapor prav pri življenjskem korenu starega Katiča. Vse na svetu mu je bilo premoženje. In za štirimi stenami je imel dovolj prilike za spoznanje, kako je denar tolikokrat plašč za tolovajske glavarje. Vsa izpraševanja ter besedna navijanja starega Katiča so potekla brez najmanjšega upravičenja za sum, kaj šele za krivdo. Česar ni znal, ni mogel izpovedati in česar ni zakrivil, tega se ni mogel obtožiti. Predno je bil opran za prepričanje preiskovalnega sodnika, je trajalo precej časa. Zapor, četudi samo preiskovalni, a pri zavesti popolne nedolžnosti je za podeželskega bahača — vendar pa poštenjaka kal smrti. (Dalje.)

Novi lastnik mačke je skrbel kar najbolje za žival. Vendar mu je zginila mačka z doma in je rabila 9 dni do svojega prvotnega gospodarja nazaj v mesto Perth.

Moški na Japonskem je obhajal pred kratkem svoj 107. rojstni dan. Starec je še vedno progovni čuvaj in trdi, da se ima zahvaliti za izredno starost čaju in tobaku.

Število praznih hiš na Angleškem ceniljo na 25.000.

Orjakinja.

V Dredenu v Nemčiji je živeła leta 1736 ženska, ki je bila orjakinja. Na prsih si je pustila razbiti 400 kg težko skalo in bosa je šla po razbeljeni tračnici.